

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundissimi Doctoris de Auxilio gratiæ medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum & Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

39. Beneficia etiam propinqua, gratiam scilicet sufficientem, omnibus effundunt liberalissimè.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

nia, sed causa occasio consecravit. Illud ipsum nimirum est, quod Molina dixit: Deum decessisse parvulis istis beatitudinem dependentem a remedio per usum liberi arbitrii alicuius exhibito. Nam mors illa per Herodem allata, remedium parvulorum fuit: quo libertate Herodis exhibitio, dependenter ab illo Deus beatitudinem sempiternam eis voluit.

NOTA XXXVI.

Item respectu eorum, qui damnantur.

IAm quisquis tantillum in principiis conclusiones latentes inspicere potest, facile videt, in his verbis aliam recentioribus doctrinam Faustum aperuisse. Si enim ipse rogatus fuisset, utrum Deus non aeterno reprobationis decreto parvulos illos, qui vel in utero matris, vel improvisa morte abripiuntur, reprobaverit, & noluerit salvos fieri; obviā jam responsonem habuisset ad manum: Non propterea hoc contingere, quod aliquid de perditione parvulorum illorum Deus constituerit, eos nolendo salvos fieri, sed quod occasio causarum naturalium vel liberarum eis mortem procuraverit, quā praevisā Deus eos damnationi tradiderit. Eadem quippe contrariorum est ratio, & eorum praecipue, in quibus eadem ratio majori ratione locum habet. Nam longē Deus ad beandum, quam puniendum ex se propensior est. Latentem illam responsonem recentiores ex principiis suis evolverunt. Petentibus enim, quomodo Deus tales serios velit salvos fieri, qui nullo ei resistunt voluntatis arbitrio, respondent: Deum quidem velle ut salvi fiant, sed quantum cursus rerum naturalis & providentia ratio statui lapsu conveniens patitur. Quod idem est ac si Faustus etiam de damnandis illis parvulis diceret: De ceteri sorte cessante mors pueris pro diaboli inferus furore. Non ergo eis praedestinatio mortem addaxit, sed causa occasio consecravit. Quid enim est diaboli furor, & causa occasio, nisi cursus rerum, & providentiae ratio statui lapsu conveniens? Nam ideo ibidem addit Lellius, post peccatum non ita Deum compellere vim diablicam, ab causarum naturalium actiones, aut iniurias avertere, quin multi per earum violentiam peccant etiam eos velit Deus salvos fieri.

NOTA XXXVII.

Gratiam attemperant isti proposito generaliter Dei, & libero arbitrio hominis.

Sic ergo stabilita illi generali, & conditionata Dei voluntate salutis omnium, atque elisa illa durissio a fatali, ut putant, decreti praedestinationis reprobantisque sorte, progrediuntur ulterius recentiores ad excogitandam talem gratiam, quae & isti universalitati divinae voluntatis, & conditioni quam involvit, hoc est humanae voluntatis libertati attemperata sit, ut cum ea videlicet agat vel non agat, si voluerit; non autem potenter flectatur, ut agat, & trumque a Massiliensibus istius gratiae architectis, didicere, ut in sequentibus particulatim demonstrandum est.

NOTA XXXVIII.

Statuunt beneficia remotiora omnibus ex a quo communia, Christi mortem, baptismum &c.

Primū itaque eam vehementer averferunt recentiores illam gratiarum tenacitatem, nimiumque scrupulosam discretionem, quā uni datur a Deo, alteri non; inducunt ipsi e contrario Deum gratiarū effulorem in omnes quaquaversum liberalissimum. Quod ut obtineant plausibilius, etiam atque etiam commendant, beneficia Christi, mortem, passionem, baptismum, & similia remotiora salutis adipiscendae remedia, pro omnibus omnino hominibus, nullo excepto, exhibita esse. Quod intelligunt non tantum quoad sufficientiam, quod nemini in Catholica fide dubium esse potest, sed etiam quantum ad aliquam efficaciam, ex qua quaedam propinquiores gratiae ad omnes omnino homines quantumcumque barbaros fluant. Doctrina ista in recentiorum scriptis notissima est, nec testimonijs eget, videndus Lellius, Suarez, Molina, & ceteri passim.

Idipsum eodē sensu Massilienses strenuissime veluti basim erroris sui sollicitē inculcādo commendabant. Nam apud Prosperum iterum iterumque dicunt: Pro universo humano genere mortuum esse Dominum nostrū Iesum Christum & neminem prioris a redemptione sanguinis eius exceptū, vtiā nisi omnem hanc vitam alienissimā ab eo mente pertranserat; quia ad omnes homines pertineat divinae misericordiae sacramentū (baptismus) itaque quantum ad Deum pertinet, omnibus paratam vitam aeternam. Unde Faustus exprobrat Catholicis, quod assererent, Christum humanam carnem non pro omnium salute sumpsisse. Et Galli Augustino, quod, in eius sententia, non pro totius mundi redemptione Salvator sit crucifixus.

NOTA XXXIX.

Beneficia etiam propinqua, gratiam scilicet sufficientem, omnibus effundunt liberalissime.

Isti fundamento recentiores aliam doctrinam imponunt solemnissimam, quā Deum gratiam quandam sufficientē omnibus hominibus impertiri tradunt. De qua tanquam celeberrimā vide, si libet, eundem Lellium, Suarez, Molinam, & alios. Quomodo est omnium redemptor, inquit Lellius, si non impetravit omnibus auxilium, quo possint liberari? Sed prodijt ea, quae ad recentioribus praedicatur, ex officina Massiliensium: qui studiosissime istam gratiae sufficientis generalitatem inculcabant, sine qua ista fatalia, quae vocabant, decreta, de salute paucorum procurandā, neglectis ceteris, se revolutum iri cernebant. Audite tribuere solet, insidiantem atque calumniantem: Cum responderimus: totum plane gratia est, sed omnibus lib. arb. c. 17

Leside praes. scilicet. o. n. 65.

idem.

Prosp. lib. Epist. ad August.

Faust. l. 22 cap. 16.

Vide lib. 8o de haes. p. 102. cap. 3.

Quell. 9. Gallor.

Lellius lib. de praedest. scilicet. 6.

Suarez l. 4. de praedest. n. 2. & 3.

Molina in con. ord. divers. lib.

Aug. lib. de dono persev. cap. 6. & 7.

Faust. lib. 1. de grat. & lib. arb. c. 17

mbus eam offert, at que ingerit ad salutem omnium conditor atque redemptor; ad hac illi longe a pietatis tramite recedentes, respondere praesumunt: non eam Salvator omnibus dedit, quia nec pro omnibus mortuus est. Et Massilienses apud Prosperum eam gratiae formam indecunt,

Prof. eam. de ingratis c. 10 vide & cap. 11. Videlicet 3. de haer. Pelag. c. 3.

Ut cunctos vocet illa quidem, invitetque, nec ullam Præteriens, si valeat communem asserre salutem Omnibus, & totum peccato absolvere mundam.

Plura diximus in hæresis Pelag. descriptione.

NOTA XL.

Gratia quodammodo sufficiens in Adam, Noë, Abraham Patriarchis, Sapientibus gentilium, in caelesti machina & creaturis.

Hæc sufficientem gratiam multiplicem constituunt recentiores, multisq; modis eam à Deo humano generi preparatam esse tradunt; ut primo in Adam & eius coniuge, in Noë & filijs eius, in singulis gentibus exorando viros sapientes & pios, ut Abraham & Patriarchis; in caelestium orbium & reliquarum creaturarum publicæ voce. In Iudæis qui legem habebant, totoq; pœnæ orbe dispersi erant. Ex quibus, inquit Lellius, apparet, quam multis & variis modis Deus hoc auxilium præparaverit, ut omnes eus possint esse participes.

Est lib. de præd. sect. 6.

Lib. de provident. non multum in principio.

Faust. lib. 2. cap. 2.

In Epist. Prof. ad Aug.

Massilienses eodem omnino modo, gratias istas generales prædicabant, quemadmodum latissimè videre licet in opusculo de providentia apud Prosperum, Semi-Pelagianâ fuligine non parum tincto: & apud Faustum lib. 2. & in Massiliensibus apud Prosperum, qui Dei auxilium commendantes, sive per naturalem sive per scriptam legem &c. homines universaliter vocari statuerunt.

NOTA XLI.

Item in forma Ecclesie, & prædicatione Evangelij generali.

Inter illas gratias sufficere recentiores etiam recentiores publicam Ecclesie formam, & doctrinam omnibus expositam. Nam Ecclesia sibi per omnes gentes dispersa, ut hæc ab illis veritatem discere possint, inquit idem Lellius.

Loco citato.

Prof. ad August.

In ead. Epist. ad Aug.

Prosper in Epist. ad August.

Faust. l. 2. cap. 6.

Eadem Ecclesiasticæ doctrinæ universalis gratia fuit Massiliensibus charissima. Nam ideo dicebant, omnem hominem ad credendum & operandum divinis institutionibus admoneri, adeoque gratiam referre, ut Hilarius testis est; ad ipsam vocationem, quæ præstatur indignis. Et apud Prosperum decernunt homines universaliter sive per naturalem sive per scriptam legem, sive per Evangelicam prædicationem vocari. Et Faustus: Fidelis divinis doctrinæ generalis inculcat, ac lumen credulitatis insinuat. Quod gratiæ genus apud Semi-Pelagianos perquam familiare fuit: & apud Pelagianos prædicatissimum.

NOTA XLII.

Gratiam actualem internam utrique tribuunt.

Sed quia istæ Massiliensiu gratiæ pleræq; non nisi externæ sunt, vel certe non nisi

intellectu afficiunt, intactâ voluntate quæ præcipue ad opera bona præstanda, imbecillis est, & adjuvari debet, hinc recentiores lato limite à Massiliensibus se distare putant, quod aliam omnibus præcedentibus gratiam adijciendo, prædicant, veram, & internam, & actualem, & in ipsa potentia voluntatis. Hæc gratia in recentiorum Molinæ, Suarez, Lessij, Vasquez, & aliorum scriptis est non solum: vocaturque congrua, quando eam cessando cessam facit: quibus nominibus crebrius à Lessio nuncupatur.

lib. de præd. sect. 2. r. 1. 2. 4. sep. 5.

Non est tamen quoddam ista interna gratia multum sibi recentiores isti blandiantur. Eandem ipsam & Massilienses ante ipsos agnoverunt, prædicarunt, & omnipino etiam ad credendum & operandum necessariam esse confessi sunt. Scio hoc illis auctoribus paradoxam videri. Sed qui veritatem illius asserimus mea probatam videre velit, legat ea quæ fuscè diximus libro 8. de hæresi Pelagiana per multa capita, ubi hoc, nisi me fallit, ad oculum demonstravimus. Apud Hilarium enim ex magna parte se divisionem illam probare restantur, quæ sanctus Augustinus adiutorium gratiæ distulerat, ad adiutorium sine quo non, cum quo primus homo poterat perseverare si velle: & adiutorium quo: Hoc ad credendum tantum homini lapsio sufficere statuebant; cum primò homini ad omnia mandata adimplenda sufficeret: hoc verò ad opera bona post fidem esse necessarium. Quod cur latius & evidentiùs sibi ostensum velit, legat loca quæ citavimus. Frustra quippe hæc iteritus impenderetur formandæ probationi labor, quæ paucis pagellis revolutis, tota prolixè haberi, & legi potest.

lib. 1. 8. de hæres. Pelag. ap. 6. 7. 8. 9. 10.

NOTA XLIII.

Gratia ista quantum ad operandi modum est adiutorium sine quo non.

Porro quantum ad operandi modum gratiam istam ita recentiores aptant, ut accuratissimè tam illi generali voluntati divinæ quadret, quæ vult omnes salvos fieri, quantum in ipso est, tum liberæ voluntati. Nam primò statuunt eam esse talem, ut non sit gratia quæ sit opus, sed sine qua non fit: hoc est, nolunt esse talem gratiam, quæ statim atq; adesse vel inest voluntati consensus adesse facit: sed talem, ut consensus sentiat, si voluntas velit, sine ipsa tamen non fiat. Anticæ phrasim istam in auctorum istorum scriptis perquam familiarem: in influxu gratiæ & liberi arbitrii sibi videri sunt eam, a sine qua non existendi in verum naturæ. Et alio in loco multò post: Pelagianam tamen modo hæc (perseverare, se convertere &c.) tribuuntur Deo, tum quia Deus hominem ad hæc excitat & sollicitat, antequam de illis cogitet; tum quia ad hæc vires præbet, sicut quibus homo non potest in his quicquam. Et eum sibi alibi objecisset, ergo prædestinationem quam docuit, non fore causam cooperationis nostræ, quæ capitalis erat objectio, & cui non potest ullo modo satis fieri, nihil modus influendi gratiæ explicetur, respondet

Est de grat. c. 10. n. 12. Cap. 11. n. 4.